

[Niels Andersen.]

långivning — forpligtes til at forsyne låntageren med en beregning af den effektive rente. Det må anses for rimeligt, at der sikres debitor adgang til at frigøre sig for lån, og at der derfor bør sættes en vis grænse for uopsigeligheden fra debtors side.

De bemærkninger, jeg her har gjort, kan føre til, at en eventuel ny rentelov bør omfatte enhver form for långivning; men da allerede udstedte pantebreve kan handles til fri kurs, er der mest, som taler for ophævelse af loven. Lovens udviklede kursregler, som ikke efterleves i praksis, bør ophæves, og der bør pålægges enhver långiver pligt til at give låntageren oplysning om, hvad den effektive rente bliver, og der bør sikres debitor en adgang til at frigøre sit lån ved ret til opsigelse. Det er muligt, man finder dette grundlag for spinkelt til fortsat opretholdelse af renteloven. Retsforbundet vil imidlertid gå ind i en saglig drøftelse af de foreliggende problemer i et udvalg.

Alfred Jensen: Formålet med dette lille lovforslag er jo, at der skal skaffes flere penge til finansiering af byggeriet. Jeg tror gerne, at dette bliver resultatet, hvis man foretager en sådan ændring af renteloven; men jeg tror på den anden side ikke, man skal gøre sig nogen illusion om, at det bliver til lutter fordel for byggeriet. Man skal gøre sig klart, at de lån, der bliver ydet fremefter, vil blive dyrere lån. De, der har haft lidt med byggeri at gøre, ved, at den store besværlighed gennem årene har været den, at låntagerne ikke fik de penge, de skulle forrente og tilbagebetale, og at de i mange situationer stod og manglede den fornødne sum penge. Jeg ser ikke, at man løser disse problemer ved at give flere institutioner mulighed for at udnytte de spekulationsgevinster, som kan fremkomme ved en sådan kursberegning. Det er vel naturligt, at banker og andre spekulerer — det giver somme tider smæk, hvad vi har set for ganske nylig — men jeg forstår ikke, hvorfor livsforsikringselskaber og slige skal have mulighed for at spekulere. Det forekommer mig, at netop de burde være forpligtet til at udlåne pengene videre på rimelige betingelser, og jeg ville foretrække, at man i stedet for at gå den her

foreslåede vej, hvorved man giver livsforsikringselskaber og pensionskasser mulighed for spekulation, overførte pengene til statsanstalten og dermed sikrede, at de stod til rådighed for boligministeren, så de kunne lånes ud på rimelige vilkår. Jeg tror, det ville være en bedre løsning end den foreslåede.

Jeg forstår, at lovforslaget skal til behandling i et udvalg; og ministerens slaphed i sin opfattelse af betydningen af denne lovgivnings fortsættelse fører måske til, at vi kommer til at stå over for noget helt andet end det, vi behandler her — skade, at man ikke kan komme til at deltage i udvalgsarbejdet. Men jeg må jo så vente med at give udtryk for min gruppes stilling, indtil vi kommer til at behandle sagen her i tinget i anden omgang.

Arbejds- og boligministeren (Bundvad): Jeg vil gerne takke alle ordførerne — med undtagelse af det ærede medlem hr. Alfred Jensen — for deres tilslutning til lovforslaget.

Som jeg gav udtryk for i fremsættelses-talen, vil regeringen gerne drøfte med udvalget, om vi bør gå et skridt videre end foreslået, nemlig til ophævelse af loven. Det ville jo være let nok at ophæve den — og også forsvarligt, hvis man alene holdt sig til det, vi kan kalde den organiserede kredit. Når vi alligevel ikke direkte har foreslået det, skyldes det den omstændighed, at hvis vi opgiver loven fuldstændigt, er der, om jeg så må sige, frit slag for enhver, som vil låne penge ud, og det kan jo gøre det betænkeligt uden videre at henholde sig til aftalelovens eller straffelovens paragraffer. Når man går dem igenem, har man ikke ligefrem indtryk af, at de forhindrer noget, der, skal vi sige tenderer i retning af ågerrente; men det vil jeg gerne diskutere i udvalget.

Jeg tror, at der er særlig 3 problemer, man må overveje, og dem vil jeg gerne nævne. Det første er: kan vi finde en almindelig og fornuftig formålsparagraf, som giver udtryk for, hvad der må betragtes som en rimelig rente? Det andet er, at debitor, så vidt jeg kan skønne, må have krav på at kende den effektive rente. Det ærede medlem hr. Niels Andersen var inde på det — spørgsmålet om underkurs eller obligationer til pari — men det er jo kun